

Vážené kolegyně a kolegové,

nukleární medicína je lékařský obor, který se zabývá diagnostikou a léčbou pomocí otevřených radioaktivních zářičů, které se ve formě radiofarmak (farmak značených radionuklidy) aplikují do vnitřního prostředí organismu (stále častěji se však v definici zdůrazňuje využití indikátorového principu včetně signalizace pomocí neradioaktivních látek a molekulární zobrazování). Je jedním z klinických oborů, které zprostředkují využití poznatků molekulární biologie a genetiky v klinické praxi. Diagnostické využití spočívá v kvantitativním, mimořádně citlivém zobrazení funkčních dějů na buněčné a molekulární úrovni. Léčebné aplikace využívají možnosti lokálního účinku radionuklidů emitujících záření, které působí na velmi krátkou vzdálenost. Nukleární medicína je multidisciplinární obor, ve kterém lékaři spolupracují s radiologickými asistenty, fyziky, techniky, farmaceuty, chemiky, molekulárními biologi a genetiky, matematiky a počítačovými odborníky.

Cílem výuky nukleární medicíny je seznámit vás s diagnostickými a léčebnými možnostmi oboru. Po absolvování týdenního bloku přednášek, seminářů a stáží porozumíte základním pojmům, se kterými se budete setkávat v odborné klinické literatuře a získáte přehled o přednostech a omezeních našich metod. Naučíte se samostatně indikovat nejdůležitější vyšetřovací a terapeutické postupy v klinické praxi a porozumíte základním nálezům, které budete dostávat z oddělení nukleární medicíny.

Těžištěm bloku jsou přednášky, které vás seznámí s aktuálním stavem rychle se rozvíjejícího oboru a semináře zaměřené na interaktivní nácvik využití scintigrafie v klinickém rozhodování. Je tomu tak proto, že většina z vás se bude v praxi zabývat jinými lékařskými obory a speciální praktické dovednosti z oboru nukleární medicíny nebude potřebovat (jejich nácvik je součástí předatestační přípravy). Cílem stáží je seznámit vás s prostředím pracoviště a získat představu o průběhu a náročnosti scintigrafického vyšetření.

Přípravě výuky se snažíme věnovat maximum. Přednášet vám budou lékaři pracující na pražských fakultách i vedoucí lékaři mimopražských klinických oddělení, zkušení klinici i specialisté zabývající se výzkumem či praxí některého z pomocných oborů jako je radiofarmacie, radiační hygiena nebo výpočetní zpracování obrazů. Vlastním nákladem vydáváme stručné a finančně dostupné učební texty a přednášky naleznete také na webu. Výukovou dokumentaci i probíranou látku průběžně aktualizujeme. To však samo o sobě nestačí.

K tomu, aby výuka splnila svůj cíl, je nezbytné vaše osobní zaujetí, soustředěná pozornost, píle a tvrdá práce. Abychom tyto faktory co nejvíce podpořili, zavedli jsme zkušební systém, který se velmi dobře osvědčil. Vychází z požadavku vedení fakulty, aby absolvování zkoušky v jednom předmětu nerušilo výuku jiných oborů. To lze důsledně zajistit pouze tak, že zkoušku vykonáte na konci týdne stáží, ve kterém se plně soustředíte na výuku jednoho předmětu. Naprostá většina vašich kolegů nabídku předtermínu na konci bloku uvítala a zkoušku úspěšně absolvovala. Na termíny ve zkuškovém období se hlásí menší počet studentů a samozřejmě ti, kteří v předtermínu neuspěli.

Občas se setkávám s názorem, že by bylo výhodné mít před zkouškou k dispozici alespoň jeden víkend po týdnu stáží. To je pravda, ale pro většinu kroužků po tomto víkendu začíná výuka dalšího předmětu a přesunutí zkoušky by na odpoledne po výuce v následujícím týdnu by znehodnotilo záměr nezasahovat do výuky jiného oboru. Je zřejmé, že chystám-li se vykonat odpoledne zkoušku, dopolední výuku, která se zkouškou nesouvisí, vnímám v lepším pří-

padě jen povrchně. Pokud se na zkoušku chystá většina kroužku, je dopolední výuka na prostou ztrátou času všech zúčastněných.

Zvažte prosím, zda by nebylo možné věnovat přípravě spíše víkend před stážemi alespoň pročtením úvodních kapitol skript a při výuce si pak vědomosti spíše aktivně opakovat, upřesňovat, upevňovat, ptát se na nejasná místa, diskutovat s vyučujícími, apod. Můžete využít i konzultací před zkouškou. V tu dobu již nelze opakovat výklad celého tématu, ale lze odpovědět na konkrétní dotazy anebo znovu vysvětlit obtížná místa.

Pro usnadnění přípravy ke zkoušce v předtermínu jsme na závěr čtvrtěční výuky zařadili také interaktivní seminář, ve kterém budete mít možnost ověřit si úroveň své přípravy, konzultovat nejasné otázky nebo požádat o vysvětlení obtížného problému. Interaktivní formy výuky budeme v letošním roce postupně zavádět do dalších výukových hodin.

Nabízíme vám možnost podílet se na zlepšení výuky vyplněním hodnotícího formuláře, který pro nás představuje velmi cennou zpětnou vazbu - za jeho vyplnění předem děkuji. Fakultní formuláře jsou obecnější a sledují jiné ukazatele kvality výuky, zvažte prosím i jejich vyplnění.

Obrazová dokumentace přednášek je k dispozici na webových stránkách ústavu. V současné fázi se materiály, které najdete na webu, překrývají s tím, co uslyšíte a uvidíte při výuce. Překrytí se časem bude zmenšovat a uspořené čas bude využit pro zajímavější interaktivní formy výuky, které po ověření budou opět postupně převáděny na web. Experiment zahrnuje učitele i studenty, proto vám budeme vděčni za vaše postřehy, náměty, zkušenosti a kritiku.

Pokud jde o pravidla stáží, žádný z našich požadavků není absolutní. V případě krátkodobé absence z vážného doloženého důvodu se lze domluvit na "náhradním řešení" ve formě vypracování výtahu z odborného článku, kapitoly z monografie, vybraných webových stránek, atd. Podobně je to s přesuny stáží: "zásadně" se sice nepovolují (ať chcete nebo ne, pokud nemáte individuální studijní plán, rozvrh je závazný pro vás i pro nás), ale v případě zahraničních studijních pobytů a jiných vážných důvodů se lze v omezeném počtu takových případů dohodnout. Cílem není navzájem si komplikovat život, ale za rozumných, pro většinu z nás přijatelných podmínek absolvovat výuku a úspěšně složit zkoušku.

Veškeré žádosti předkládejte prosím vždy v písemné formě s podrobným zdůvodněním a případným dokladem tam, kde je to z povahy věci vhodné.

Přeji vám zajímavý výukový týden a úspěšné vykonání zkoušky.

*Prof. MUDr. Martin Šámal, DrSc.
přednosta ÚNM 1. LF UK a VFN*

V Praze dne 1. září 2018